

DOSAR

NR _____

Autor : EMINESCU, Matei _____

Destinatar : BOTEZ, Corneliu _____

Data : 27.04.1909 _____

Loc : [Turnu] Severin

Nr file : 7 f mss

Măi
 Eminescu, Șerban - Morimare
 în lb română către Corneliu Botz
 1909 - 7 file

nelu. -

250,00

250,00 alei mele soții, este
 se citește în
 Sawia, marcută Marien (cu acestu pe ed. u). e de
 loc din satul Vințart de lângă Alba-Julia, are doi
 frați stabiliți la noi, unul Titus Marien, căpitan
 de infanterie în Regimentul de la Roman, și altul
 Gheorghi, funcționar la Regia de tutur Belveder
 în București. Tatăl ei (părinții ei sunt morți) a fost
 notar al Vințartului. Notar, ca în Austria, nu
 ca la noi.

2/ ~~Asupra primei mele soții, te rog din suflet să treci
 cu vederea, să te strecuri așa cu condeiul, ca să rămâi
 mâie nepornicită.~~

3/ ~~Tată mai era tota la Dumbrăveni când a
 luat Șpotesti, nu știu, dar în orice caz, sau că
 i-a luat chiar în anul exierii de acolo, sau cu
 un an în urmă, și iată pentru ce: -
 Iorgu era născut la ani 1844, și când a venit
 bolnav la Șpotesti, unde a și murit, spunea
 într-o zi la moarte, că ține bine minte când
 Balș era întins mort pe un catafalc, și tata
 stătea în genunchii la capul lui. Deci, ca să~~

Dragă Corneliu: -

1). Numele și originea actualii mele soții, este Silvia, măscută Măieru (^{se citește M} cu accenta pe e). e de loc din satul Vințart de lângă Alba-Julia, are doi frați stabili la noi, unul Titus Măieru, căpitan de infanterie în Regimentul de la Roman, și altul Gheorghe, funcționar la Regia de tutaj Belvedere în București. Tatăl ei (părinții ei sunt morți) a fost notar al Vințartului. Notar, ca în Austria, nu ca la noi.

~~2). Asupra primei mele soții, te rog din suflet să treci cu vederea, să te strecoi așa cu condeul, ca să rămâie nepomenită.~~

3). Dacă mai era tata la Dumbrăveni când a luat Spotești, nu știu, dar în orice caz, sau că i-a luat chiar în anul exilului de acolo, sau cu un an în urmă, și iată pentru ce: -

Jorgu era măscut la anul 1844, și când a venit bolnav la Spotești, unde a și murit, spunea într-o zi la moarte, că ține bine minte când Balș era întins mort pe un catafalc, și tata stătea în genușchiu la capul lui. Deci, ca să

și ținut minte, trebuie să fi fost cel puțin
de 1-5 ani, deci 1848 sau 1849, aceștia sunt
anii în care a murit Balș, or la 1850 s'a
născut Mihail în Botoșani, Aglaria, Hanuțele, eu
și la Vasile, nu am născut în Spotești. - Nu
cred că Mihail să fi copilărit în Durnbrăveni,
și nata de ce: -

Fata luase în antrepriza a școlii bețușilor
școlii din Botoșani, și fusese însă să vadă
de această treabă pe un fidan Nusâm Cucos,
(nu Nahâm) și la banii castigați din această
școlă, a făcut casele din Botoșani, unde s'a
născut Mihail, și când a luat Spotești, pe
care a dat 4000 de galbeni, a vândut casele,
și a mai luat 800 de galbeni, (și nu 1000) de
la Maria Fevronia, iar 200, de la Maria
Mavrodin, bunica lui Mantacș, și a avoca-
tului Mavrodin, stabilit acasă în Brăila, și care
era sora ^{cu} mamei. - Fata avocatului Mavrodin,
închiniment Vasile Mavrodin, era frate cu Profira,
mama lui Grigore Mantacș, și frate cu
Colonelul Petre Mavrodin, stabilit mai pe
urmă pe la Focșani, și pe care trebuie
să îl fi cunoscut Deleanu, și la maisonul
Gheorghe Mavrodin, care a murit subit
la Regimental de infanterie din Budeu -
Știu bine însă, că când luase Spotești, a

intrat în ei, înainte de a fi plătit toți banii,
înainte de a fi vândut casele, și că avea și în
arendă o moșie Dornesti aproape de Prut.

Căci, adesea ori, pleca din Spotești la Dornesti,
une-ori el, une-ori mama. - Arreindoi, bă-
teau drumurile, Spotești, Dornesti - Botoșani.

Eu pe Balș, nu l'am apucat, tot ce mi-am
scris, e absolut autentic, din gura părinților.

Cucina Valeria ar putea spune dacă când a
luat Spotești, mai era la Durnbrăveni, cât după
Mihail că a copilărit în Durnbrăveni, e însă
anecdotală, și nata pentru ce: -

Fata cum a luat Spotești, a dărnat casa
veche și a făcut una nouă, lângă în care
venită și Vasile Șaraxca la Spotești, și a
stet puțin cât, or un an, doi, și spunea mama
și ne arăta doi salcâmi seculari, unde stătea
el, la ora așezării bătrâne, în cât era în
mintea copiilor, și că tot șicea, măi
Mihail măi, vin la moșu măi, pe când
Mihail se juca prin grădina, și care era
bătrân de bătrân. - Deci Mihail nu era
nicu dat la școală, și când a fugit de la
școală din Ernați, abia îmi amintesc eu,
nu era mai mare ca 10-11 ani cel mult
12. - Căci când a ajuns la Spotești, n'a venit
a casa, ci s'a tot învîrta pe lângă un frate
cu pere a lui Nicolai Șaraxca, măica Fevro-

nia era la noi, tata lipsea d'acasa, parul
lui Stăcescu era pe o coastă, drept in fata
caselor noastre si la vreo 150-200 metri departare.

Mamica Fevronia venindul, o zi, in vete
Raluca cum sarmana bariatu cela cu Mihail,
si atat, cand se pomeneste cu o baba, care-i
Ticea in sat, baba Prodăncosa, care vine
si spune ca o al bariat e Mihail, si cand a
tronus sa l' aduca, el a dat sa fuga, si l'a
prins un viziteu Toxicile Ruxa (sunt si era),
tipa cat in lua gura. - Saru venind
tata, marna l'a dxcut, ca tata era
cum constitutional din spiritul timpului
lui, numai cu o zi luat 50 de batai
ste la el, si tocmai o doua zi dupa ce
l'a cum prevenit, i-a spus, si stei cu dafa
ce l'a judecat tata, Ticea, «cota treaba
am Raluca si o cum trebuie sa mi
duc la Cornati sa duc talharul asta la
scola. - Si o si plecat cu el o doua zi.

Cand au murit maicile, nu stei bine,
dar stei ca Olimpiata era mai mica
ca marna, ear Fevronia, cu vreo 8 ani
mai mare si de cat tata, care ^{la rindul meu} era cu
vreo 6 ani mai mare ca marna.

Un lucru e cert, ca maica Fevronia
care a supra-^{mult}returat dupa tata, trebuie sa
si murit la virsta de peste 90, de ani. -

Spotestii, adică furnătoare din ei, ia luat o
data, și nu pe rând, cea l-altă furnătoare
era: $\frac{1}{4}$, a fratilor Stăicea $\frac{1}{8}$, Nicolai Stăicea,
și $\frac{1}{8}$ Stăicea Călugăre, călugăr și era la
monăstirea Steamtului, când a murit,
a închinat moșia monăstirii, după secularizare
a devenit a statului, iar optimea lui Stăicea
a moștenit-o nepotul său, Iordache Stăicea
de la Arămieni, tata lui Stăicea din
Botoșani, care avea ^{are} și o soră, și se căsătorește
de pe mamă cu Cociina Valeria, care mo-
soarta lui Iordache Stăicea a fost vădă
primară cu Cociina Valeria. — (tatăi fratii).
Stăicea și Gata lui Gheorghe Caraieni,
frate (numai de pe tata) cu Costache, ^{tata Valeriei}
In fine ultima pătrime din Botoșani, ^{Spotestii} era
adica aceea după Căcoveni, era a unuia
Ciofu, pe care l-a moștenit o soră a
lui, Luta, lumina ei Lucea Lutoia, și care
avea de bărbat pe un fost arnăut
arume Taxile Petrovici, ^{fiu} fiu de casa
unui boier Săndulachi Sturza, fost
el și domn. —

Partea sau furnătoarea Spotestilor, cumpărați
de tata, a aparținut unui arume Margulet,
răvăn (mădrit), care n-avea boerie, însă bună
moșiora, cam 400 de fâlcii, ne reducea la orientare
adică, măsurata fâlcete cu propina, nu împinerește

cu planeta, căci redusă la orizont, ar fi
fost mai mică, și pe lângă aceasta și moșie:
și Murqulet avea și parohie. —

Tata Hurmuzăhilor, a murit prema-
tur, cum îl chema din botor nu știu, și femeia
lui Hurmuzăhio'sia bătrână, o femeie
foarte vrednică și virtuoasă, a luat în mâini
adol-tia moșiei, și pe unul din fiii ei, care
nu știu, poate chiar Costantin, și câți frați
au fost, iar nu știu, dar știu că Eudoxiu
(i.e. Lica Doxaki), era cel mai mic, pe
unul L. c. l'a dat la călugărie, și nu
știu la mănăstirea Neamtului sau la
Vorona, în tot anul la una din două. —

Acesta, a fugit din mănăstire, și a venit
la Murqulet ca pretendent al fetei lui. —
Murqulet cum a văzut că e fiu de
boier și-a dat fata și moșia și bani,
iar el după ce a prins arifii a chemat
pe mama lui în judecată pentru partea
lui părintească, căci se vede că ca călugăr
nu-i dădu-se și lui parte. — La judecarea
procesului, a fost nu știu prin a im-
purării și tata, și iar nu știu instanță,
dar știu că la Iași, cu debaterile căruia
spunea tata, că și-a provocat un rîu
și'n auditor și între magistrali, de rîdeau
cu lacrimi, pentru următoarea incident. —

Intimnatul, (fostul călugăr), aducea ca prim argu-
ment, că fratele său căruia mama sa, i-a dăduse
partea lui de avere, și pe el îl exilase la
mănăstire, nici nu era făcut cu Harmu-
zaki bătrân, ci cu un tigan ficiu în
casă, Hurmuzăhio'sia lucra pe carul și țineu magis-
tratu' ei e calomnie. La aceasta Harmu-
zăchio'sia, în replică, ea personal, a
răspuns ^{în bătăie de joc}. — Do. Domnitor Judecator, este
adevărat că la tinerețe am păcătuit cu
un tigan, însă pe Dumnealui (pe intimnat)
l'am făcut cu tiganul, și nu pe o. al
cei și dat averea, și de oică l'am dat
la mănăstire, gîndindu-mă la D-zeu
că n'are drept la averea barbata-mă. —

Astăzi și-a provocat un rîu general
în Iași. —

Cu tot rîsul însă, Hurmuzăhio'sia a câștigat,
și de la aceasta, a luat totă protestul, și
a avut și conflict cu Costantin (dacă nu
cum-va chiar el și fi fost) căci în urma
acestui conflict, a vîndat casele din Bo-
tosani, — de a plătit un rest. — Pute că
din acest conflict să fi citit totă de la
Dumbrăveni, căci Costantin Hurmuzăhio'sia
a continuat serviciu de inspector și după
moartea lui Balș. — Lucina Valeria trebuie
și știu. — Când m'am trezit eu în protest,

toti țărani
 vorbeau de Murqulet. - Deci puțin timp a fost
 cred Harmunaki proprietar. - Afară de
 acest Murqulet, pe care pare-mi-se că îl
 chema Gheorghe, mai era cu el și un
To'olir Murqulet, glăciu Ungurisc. L'a
 bătut or'o doi țărani primându-l la
 nevastă, și de la care s'a cumpărat
 mama biserica, ce ruini era cu
 celălalt, nu știu. - Ver. Foste, ficioș,
 nu știu. -

Adăpă spuselor lui Carl sau Artur Hiank
 și a lui Costache Crețu, că am fost și și
 nu io, poate că e cornptena un avort
 pe care i'a avut mama, în a. or'o 5^a luna
 de sarcină, din d'druncinarea în trântura
 venind de la Dornesti, și pe care eu am
 scăpat din vedere și l'ă spun. - De și n'am
 auzit, și cred că e tot așa de adeverat.
 Din partea lui Victor, că și fotografia
 lui Mihail la 8 ani. - Dacă ai fost
 în Spotesti, casa lui Costache Crețu, e la
 extremitatea dreapta a satului, pe deal,
 dintre Cucoreni, și treci o ripă ca
 să ajungi la acea parte de sat. -

Pe totă îl chema Eminovici, lumina
 însă îi zicea Gheorghies Eminovici (cu
 occulta pe o). În decretul lui Mihail
Strarza pentru boerie, sta Eminovici.

322

Aceasta exact în anul 1864, căci era
delimitarea, și Balușoia rugate și
angajate pe tata ca perfect asociator
a Dumbravenilor, și reprezentate tata
în comisia de delimitare, și o lună
a stat tata mai mult în Dumbraveni,
și atunci ne-a luat și fr. noi, pe
mine și pe Mihail, cari eram în
vacanță acasă, și ne-a dus pe acolo.
O dată Balușoia era la Iași, și ne-a
furnizat tata prin toate aporțamentele,
atunci ne-a arătat perisajele „Cile Săpte
mineri” a lumii, un portret în
Albi, și cea tata ca e țarul Alexandru I,
un alt portret, și cea ca e Soult,
un marechal de-ai lui Napoleon I,
și ne-a mai spus, sunt pictate
de neamțul care a făcut și portretul
mămici-tă de la Gașton. —

Plecând în spre Ipotești cu tata, Mihail
a scris în creta pe poarta castelului
versul a lui - l'am spus, tata venind
a fost de la sters. —

Salutări amicale
Emisnetu

27/4.1909
Cereții

M Înca o dată, te rog din suflet și treci cu
vedereă pe la mama lui Victor. —

lui Balș. — Balșoara făcînd grupurile
 și mama în țarina le ducea la poșta
neamtăscă, în Botoșani. — Aceasta poșta
 neamtăscă am apucat-o și eu, era seful
 ei un bătrîn Odrișki, bun prieten cu
 tata, și cu Frank și cu Hineck bătrînul.

Mihail deși m'a căpilarit de loc în Dam-
 braveni, însă a fost cu tata fră acolo, am
 fost și eu, căci Hurmuzachi în timpul
 a părăsit serviciul la Balșoara, și or
 a ațo cerc mai serioasă și înca, Balșo-
 sora trimitea după tata, într'un rînd
 și o oferit rar sol-ted, și m'a primit-o
 nemai din cauza vîrnătată, căci la
 un joc nu se unde, ridicînd tata nu stîi
 ce lucru greu, se vîrșate, în existen
 matile sub piele la partea dreapta-
 la vîntri, el umbla cu curca de cele
 supozitor, tata lui Frank și le aducea
 nu și de unde din străinătate, și era
 totă așă de stă, în cât nici putea încălca,
 nici umbla de cît în trătura- fră ar
 curi. — Dar Mihail auzînd naratiunea
 daravelei cu neamtăscă, a făcut versul: —

La Castel în poșta-calul
 Sta a doua și în șurme.
 Dar frumoasa lui Stăpîna
 A semal pierdută în lume. —

El semna Gh: Eminovici, Bals, i-ticea
 in scrisorile lui (pe care le-am vedut, in
 care una scria din Petersburg). tot Eminovici.
 Deupa parintilor lui, el evita sa me spuna cine
 a fost parintii lui, marna ticea ca de nevine
 fiind ca erau sarmeni de fos, de origina
 ticea marna ruteni, dar el se dadea, in sa
 cam nervos, drept coloritor d'interu ofiter
 de Cavalerie in armata lui Carol XII, sca-
 pat din catastrofa de la Paltava. - Cest un
 stiu sa'ti spun. - Faptul ca umbla tot de-aun
 in gript imbricat si se simtea, cred ca tot
 din contactul cu Bals si cu H. C. Harmswaki
 pe limba cari invetate nesute si puter
 frantuzeste. -

Mihail avea ochii ceva intermediar intre
 negri si caprii, un fel de caprii inchisi, matul
 era drept ca al mamei } si nu aquilin.
 Statuia v'o faceti dupa fotografia trimisa
 de mine, acolo e mai bine scutit
 ca or unde. - Acolo era in deplina
 putere, deplin vanatos, si in plina
 virste. -

Colonelul Petre Navrodin, si pe care Orleanu-
 nici mai incape indoiala ca l'a uxorat,
 catatorindu-se, a luat o foto colorita in
 Juraxca, cel pripalut in tara de fos, ora ca
 de departe (cam veri al doilea) se subidea

cu nevasta lui, cu Juraxca fostul consilier
de curte, se rubidea si el si ea. La o ciasta
coxatorie stiu ca v'a oful din respectu mamei
lui, ~~sa~~ batrina, ^{vedeva} ~~plina~~ care era o biqita
cu si mama, si cand ca v' rudi si n'are
sa le ajute D-Zeu, si D-Zeu si-a venit
de treaba, Colonelu Petre Navrodi a murit
om de o fumtate de milion ^{wer}.

Asupra unei nemtoice de la curtea lui Bals:
o focerca sta set fel: —

Autentic din gara mamei v'a tata: —

Bals dupa cum ti-am spus luase de sotie
o cantareata de la teatru imperial din Wiena,
o femeie forte frumoasa, si care imediat si-a
adoptat apuraturile nobile ale lui Bals, si
a exist o femeie forte de treaba. —

De la coxatorie inta, toti boierii incupute
a se rici de Bals, chiar vornicul Janca
Guirgea. Poceala a ajuns jurno'ra tratat
in cut la un bal al inaltei aristocratiei din
Vaxi, v'a dus si Bals, si nici una din curone
n'a bagat'o in seama pe Baluxoia. —

Acest lucru l'a amovinat pe Bals, si mergand
la Cabul, mosia sa in Boxatratia, de acolo
cu cine o si facut el cu noastinta, v'a dus
Petersbur, acolo a obtinut nobleta de Sovetnic
adica consilier de curte, nu i vorba ca onorifice,
nu se mai sfatuisa totul cu el dar el obtinute

sovetic si cavaler, ase se intitula. De
la aceasta data, ea mai mare parte
din an v'o petrecea la Petersbur, iar
nevastata v'o no'fusti-se in Harabraveni.

Ea de urist, si-a avut din Wiena
o nepoita, fata mare, dar cam feto,
fierbeau microbii. — La velnita era
cu fel, un neamt Karl Heim, si care
avea si el doua fete mari. Immediat
a legat intimitate cu fetele acestea. — Ca
chelar la velnita, Heim avea pe un
taran, ficional lui Gheorghe Hodoro'boi
din Veresti (cu v'copa din Verec cu Veresti
cu gora cu tot sunt pe domeniul Harabraveni).
Spunea tata ca ocut flacau
taran era de o frumusetate fraca ca ora
un cadru. — Trau care nu face manastiri,
nemtoica v'a amovinat de taran, pesentklica
l'au facut fetele lui Heim, care n'aveau mama
murite, si nemtoica Jura de la Baluxoia
v'o 300 de galbeni, si precum coloirea ca
un dragon mai in toate filele, intr'o si
forte de dimimesta a si de v'a put seama
pe cal. (coloirea pe un arnasar arab negru
la par). si proficaindu-se cu se duce la
cavalada, v'a dus la Veresti, acolo stii
cu in fata curse o pa Sacari, granita,
o astepta Hodoro'boi, a dot Drumul calului
sa se duca unde o vrea, si ea cu Hodoro'boi

fiind în acel timp răul vădit, au trecut
 dincolo, unde fie cu grănicarii ^{austriaci} (cu ei s-au venit
 venit, fie cu ei s-au suitat, sau cu fiind catari
 veniti s'au inteles cu ea nemteste, dar le-a
 dat drumul. - Afungând acest Cătuș după
 ce a gonit cât a gonit, așa că din neșu
 se făcuse alb de clăbuc (de spume) a venit
 a căta și a început a nechea la poarta săs
 deo drumul la grajd. Fata, cum îl vede,
 și închipuie că a trântit foș de pe el pe
 nemțoi, și de îndată împănă în
 toate părțile omenei curții să s'caute,
 et în sus și spre Veresti, dar acolo îl în-
 timpina un țaran și s'ca, și mai
 curta C.C. Gheorghe, care a trecut cordura
 (asa se țicea la granița se atunci) cu ficio-
 sul lui Hodroaba: - Afungând acest
 tucm la curtea lui Balș, a venit grab-
 nic de la Petersburg, și prin ambasada
 rusă la cea Austriacă, a prins și estri-
 lat pe Hodroabă, și a dat tatei lui Ena-
 covici o bătăie și cu moștea. -

Balș însă a refuzat să mai primească
 pe nemțoi în cătă, în Ladar toate in-
 tervenirile, așa că ea trăia mult unde,
 și se sub mână în trimita Balușoia,
 bani, prin mama însă, și nu prin
 tate, să vede că se țernea să n'o șura